

Sinds 2015 trekt de bouw enorm aan. Ook op IJburg barst het van de bouwactiviteiten. Bouwkranen torenen hoog boven het maaiveld uit. Op straten en stoepen verschijnt zo her en der een kleine roze cirkel. Wat daar gaat komen? Ondergrondse afvalcontainers misschien? IJopener ging op onderzoek uit.

TEKST: LIENEKE KOORNSTRA
FOTO'S: PETER SCHEFFER EN LIENEKE KOORNSTRA

Meten is weten

Net zoals die grote zwarte schijven met een witte stip in het midden, zijn die kleine roze cirkels meetpunten.' Aan het woord is Jan Henckel, geo-specialist Gegevensbeheer Basisinformatie Gemeente Amsterdam. 'Overall worden metingen verricht om fysieke objecten in kaart te brengen zoals gebouwen, wegen, spoorwegen, lantaarnpalen, amsterdammertjes, bomen en groenvoorzieningen. Die zwart-witte pannenkoeken worden vliegschijven genoemd. Op kraakheldere dagen, als er nog geen bladeren aan de bomen zitten, worden vanuit de lucht van het landschap series foto's achter elkaar in stroken gemaakt, waarbij die duidelijk zichtbare vliegschijven als oriëntatiepunten dienen. Omdat luchtfoto's minder nauwkeurig zijn, doen we daarnaast ook nog landmetingen. Om de meetpunten vast te leggen slaan we genummerde spijkers in de grond. Meestal lukt het niet om alles in één dag te meten. Daarom markeren we die spijkers met een roze cirkel, zodat ze de volgende dag weer makkelijk zijn terug te vinden. Als de metingen verricht zijn, halen we de spijkers niet weg, want die zijn niet meer los te krijgen. De cirkels verdwijnen na verloop van tijd vanzelf door de regen.'

Op de centimeter nauwkeurig

'Voor de landmetingen maken we gebruik van een tachymeter, een duur woord voor zo'n meetapparaat op een geel statief. Behalve een afstandsmeter zit er ook een theodoliet in, waarmee we hoeken en richtingen kunnen meten. Nadat de tachymeter de eigen coördinaten heeft bepaald, kan hij digitaal meten in drie dimensies en van alle objecten in de omgeving de coördinaten verstrekken. Landmeters hebben ook de beschikking over GPS-meetapparatuur. Daarmee kan centimeter-nauwkeurigheid gehaald worden. Het voordeel van de tachymeter is dat er geen afhankelijkheid is van satellieten, zaken als hoge bebouwing en elektriciteitsmasten veroorzaken dus geen ruis. De verkregen gegevens brengen we, na controle, in kaart. Sinds 1 januari 2016 doen we dit op een uniforme, gedetailleerde kaart van heel Nederland, de zogenaamde BGT (Basisregistratie Groot-schalige Topografie). Doordat deze kaart in vakjes is opgebouwd in plaats van in lijntjes, zijn zaken nóg duidelijker aan te geven. Voor diensten die gebruik maken van de BGT is dat superhandig. De plantsoendienst weet zo precies waar die omgevallen boom ligt, de brandweer welk huis in lichter laaie staat, enzovoort. Ook kunnen aan de BGT door andere diensten makkelijk gegevens worden gehangen, zoals onveiligheid of voorkomende diersoorten. Is een omgeving onveilig dan kan je dat bijvoorbeeld koppelen aan de lichtsterkte van de lan-

De brandweer weet zo precies welk huis in lichter laaie staat

taarnpalen of de aanwezigheid van struiken. Vervolgens kan je daar weer het beleid op aanpassen. Ook hier is meten weten.'

Een kruis erdoor

'Krijgen wij eenmaal van de BAG, de Basisregistratie Adressen & Gebouwen, melding dat iets in aanbouw is, dan moeten wij binnen zes maanden na aanmelding de metingen doen. Ook als een weg verandert, komen wij er met onze meetapparatuur aan te pas. Het is niet zo dat altijd alles door een landmeter wordt ingemeten. Grote kans dat de onlangs in het Diemerpark aangelegde parkeerplaatsen op de BGT zijn ingetekend aan de hand van luchtfoto's. In die omgeving heeft een speurtocht naar roze cirkels dus geen zin, maar op de Paul Haanstrakade zijn ze zeer recent nog aangebracht. Er staan zelfs twee vlak bij elkaar. Door een van die cirkels is een kruis gezet. Waarom? Omdat op die plek al eerder door een ons onbekende landmeter landmetingen zijn verricht. Voor onze metingen bleek dit punt echter ongeschikt.'

